

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

1.	OPIS TECHNICZNY.	3
1.1.	Przedmiot opracowania.	3
1.2.	Podstawa opracowania.	3
1.3.	Zakres rzeczowy.	3
1.4.	Zasilanie w energię elektryczną.	3
1.5.	Pomiar energii elektrycznej.	3
1.6.	Proj. wyłączniki główne WG.X.	4
1.7.	Proj. tablica rozdzielcza TR i TR (agregat) – budynek remizy.	4
1.8.	Proj. tablica rozdzielcza TU – budynek usługowy.	4
1.9.	Instalacje oświetlenia podstawowego.	4
1.10.	Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego.	4
1.11.	Instalacje gniazd 230V ogólnych.	5
1.12.	Instalacje gniazd 3x230/400V siłowych.	5
1.13.	Syrena alarmowa.	5
1.14.	Instalacja wentylacji.	5
1.15.	Przyłącze i instalacje teleinformatyczne.	5
1.16.	Instalacje słaboprądowe.	6
1.17.	Instalacja ochrony przeciwporażeniowej.	6
1.18.	Instalacja uziemienia.	6
1.19.	Instalacja połączeń wyrównawczych.	6
1.20.	Instalacja odgromowa.	6
1.21.	Instalacja ochrony przepięciowej.	7
1.22.	Uwagi końcowe.	7
2.	OBLICZENIA TECHNICZNE	8
2.1.	Bilans mocy, dobór zabezpieczeń i kabli.	8
2.2.	Ochrona przeciwporażeniowa	8
3.	ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW	
4.	ZAŁĄCZNIKI	
1.	Warunki techniczne przyłączenia, Tauron	
5.	RYSUNKI	
E-1.1	Schemat zasilania, schematy TR, TR(agregat), TU.	
E-1.2	Widok WG.R, TR, TR(agregat), SZR.	
E-1.3	Widok WG.U, TU.	
E-1.4	Widok szafki pomiarowej SP.	
E-1.5	Schemat ideowy sieci strukturalnej.	
E-2.1	Rzut parteru – remiza.	
E-2.2	Rzut poddasza – remiza.	
E-2.3	Rzut dachu – remiza.	
E-3.1	Rzut parteru – budynek usługowy.	
E-3.2	Rzut dachu – budynek usługowy.	
E-4	PZT – instalacje elektryczne zewnętrzne.	

1. OPIS TECHNICZNY.

1.1. Przedmiot opracowania.

Tematem opracowania jest projekt budowlany instalacji elektrycznych wewnętrznych dla inwestycji pn. „Rozbudowa, przebudowa wraz z modernizacją budynku remizy strażackiej oraz budynku usługowego, wraz z wewnętrznymi instalacjami oraz przyłączami do budynku remizy” zlokalizowanej na działce nr 712, Podłęże, gmina Niepołomice.

1.2. Podstawa opracowania.

Projekt opracowano na podstawie:

- zlecenia i wytycznych Inwestora
- projektu architektonicznego
- projektu aranżacji pomieszczeń
- obowiązujących norm i przepisów

1.3. Zakres rzeczowy.

W ramach opracowania zaprojektowane zostały:

- lokalizacja szafki pomiarowej SP;
- wykonanie wewnętrznych linii zasilających zalicznikowych od SP do wyłączników głównych prądu WG. R i WG.U w elewacjach, a następnie do elektrycznych tablic rozdzielczych w projektowanych budynkach: TR (remiza) i TU (budynek usługowy);
- montaż i wyposażenie tablic rozdzielczych TR, TR (agregat) i TU;
- montaż i instalacja agregatu prądotwórczego wraz z układem SZR;
- ułożenie obwodów prądowych i słaboprądowych;
- wykonanie i wyposażenie instalacji:
  - oświetlenia podstawowego i awaryjnego
  - gniazd wtykowych 230V i 3x230/400V
  - gniazd teleinformatycznych
  - zasilania urządzeń technologicznych
  - instalacji uziemienia
  - połączeń wyrównawczych
  - instalacji odgromowej
- ochrona przeciwporażeniowa
- ochrona przepięciowa
- pomiary ochronne i uruchomienie instalacji

1.4. Zasilanie w energię elektryczną.

Zasilanie budynku zrealizowane zostanie zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia poprzez wykonanie przyłącza napowietrznego nN z istniejącego słupa do projektowanej szafki pomiarowej SP zamontowanej przy proj. budynku remizy. Następnie od szafki pomiarowej zostaną poprowadzone dwie linie kablowe typu YKY 4x16 do wyłączników głównych WG.R i WG.U zlokalizowanych w elewacjach projektowanych budynków. Od wyłączników głównych należy poprowadzić linie zasilające do tablic elektrycznych TR (budynek remizy) i TU (budynek usługowy).

1.5. Pomiar energii elektrycznej.

Pomiar rozliczeniowy energii elektrycznej zrealizowany będzie w proj. szafce pomiarowej SP, w której zostanie zamontowany układ pomiarowo-rozliczeniowy 3-fazowy, bezpośredni. W szafce pomiarowej instalowane będą:

- zabezpieczenie przedlicznikowe zwarciovowe w postaci rozłącznika bezpiecznikowego, zabezpieczenie zalicznikowe przeciążeniowe w postaci wyłącznika nadprądowego z członem przeciążeniowym;
- podstawa licznikowa 3-fazowa

- licznik bezpośredni 3-fazowy (dostarcza ZE)

Szafka pomiarowa z oddzielnym zamknięciem, drzwi zamykane na zamek z wkładką Master Key z kodem Rejonu Dystrybucji. Całość aparatury w szafce pomiarowej będzie zabezpieczona przed dotykiem bezpośrednim i przystosowana do plombowania.

1.6. Proj. wyłączniki główne WG.X.

Przy każdym budynku w elewacji w szczelnych obudowach zostaną zamontowane rozłączniki izolacyjne pełniące funkcję wyłączników głównych prądu: WG.R (budynek remizy) i WG.U (budynek usługowy), przy czym wyłącznik WG.R będzie wyposażony w wyzwalacz napięciowy umożliwiający zdalne wyłączenie rozłącznika z użyciem przycisków sterujących PWP.R1 i PWP.R2. Przyciski zainstalowane będą na parterze w pobliżu głównych wyjść z budynku remizy. Szczegóły połączeń przedstawiono na schemacie głównym zasilania, lokalizacja wyłączników WG.R i WG.U oraz przycisku PWP.R1 i PWP.R2 na rzutach budynków.

1.7. Proj. tablica rozdzielcza TR i TR (agregat) – budynek remizy.

W celu rozprowadzenia zasilania w obrębie budynku remizy oraz montażu aparatury elektroinstalacyjnej projektuje się tablice rozdzielcze TE. Tablica TE o pojemności 6x24 moduły, obudowa w I klasie ochronności w wykonaniu podtynkowym. W tablicy TE zainstalowane zostaną:

- lokalny rozłącznik izolacyjny
- lampki sygnalizujące napięcie
- ochronniki przepięciowe klasy I+II (B+C)
- zabezpieczenia różnicowoprądowe i nadprądowe obwodów odbiorczych

Obwody wyprowadzić z rozdzielnic TE do koryta kablowego nad sufitem podwieszanym i układać wzdłuż korytarza do przedmiotowych pomieszczeń. Dla wprowadzenia do pomieszczeń wykonać przewierty przez ściany działowe i stropy.

1.8. Proj. tablica rozdzielcza TU – budynek usługowy.

W celu rozprowadzenia zasilania w obrębie budynku remizy oraz montażu aparatury elektroinstalacyjnej projektuje się tablice rozdzielcze TE. Tablica TE o pojemności 6x24 moduły, obudowa w I klasie ochronności w wykonaniu podtynkowym. W tablicy TE zainstalowane zostaną:

- lokalny rozłącznik izolacyjny
- lampki sygnalizujące napięcie
- ochronniki przepięciowe klasy I+II (B+C)
- zabezpieczenia różnicowoprądowe i nadprądowe obwodów odbiorczych

Obwody wyprowadzić z rozdzielnic TE do koryta kablowego nad sufitem podwieszanym i układać wzdłuż korytarza do przedmiotowych pomieszczeń. Dla wprowadzenia do pomieszczeń wykonać przewierty przez ściany działowe i stropy.

1.9. Instalacje oświetlenia podstawowego.

W przedmiotowych pomieszczeniach projektuje się montaż opraw oświetleniowych dostropowych, nastropowych lub zwieszanych. Załączanie obwodów oświetleniowych – łącznikami pojedynczymi, świecznikowymi lub przechodowymi montowanymi przy wejściu do pomieszczeń. Łączniki instalować w puszkach podtynkowych głębokich.

Obwody oświetleniowe projektuje się jako podtynkowe lub natynkowe w rurkach przewodem YDYżo 3/4x1,5mm² 450/750V z zabezpieczeniami 10A. Zabezpieczenia obwodów oświetleniowych wyłącznikami nadprądowymi oraz zbiorczo różnicowoprądowymi w tablicach TR i TR (agregat).

Rozmieszczenie opraw oświetleniowych oraz łączników oświetlenia wykonano w oparciu o ogólną aranżację wnętrza. Dokładna lokalizacja podana została na rysunkach.

1.10. Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego.

Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne w pomieszczeniach stanowić będą:

- oprawy awaryjne – oprawy oświetlenia podstawowego z modułami awaryjnymi lub niezależne oprawy awaryjne
- oprawy ewakuacyjne kierunkowe – oprawy ewakuacyjne z piktogramami wskazującymi drogę ewakuacji

Każda oprawa oświetlenia awaryjnego oraz ewakuacyjnego musi być wyposażona we własny układ elektroniczny (inwerter) oraz baterię akumulatorów. W momencie zaniku napięcia na obwodzie oświetlenia podstawowego oprawy w czasie do 2 sekund przełączają się na zasilanie z własnych akumulatorów. Każda oprawa z funkcją autotestu i autonomią pracy minimum 1h.

Zasilanie projektowanych opraw awaryjnych i ewakuacyjnych, o ile nie wskazano inaczej, wykonać z obwodu oświetlenia danej strefy sprzed czujek ruchu/styczników/łączników. Oprawy awaryjne i ewakuacyjne muszą posiadać certyfikat CNBOP.

1.11. Instalacje gniazd 230V ogólnych.

Dla zasilania urządzeń ogólnych projektuje się montaż gniazd wtykowych 230V. Gniazda wtykowe zaprojektowano:

- w ścianach, standardowe w ramach, montaż podtynkowy
- w pom. technicznych (garaż, warsztat), montaż natynkowy

Wszystkie gniazda muszą być wyposażone w bolce ochronne, wszystkie obwody należy wykonywać przewodem 3-żyłowym, z odrębnym przewodem ochronnym. Gniazda w pobliżu umywalek oraz w pom. socjalnym i pom. technicznych w wykonaniu szczelnym IP44, wszystkie pozostałe w wykonaniu standardowym.

Obwody gniazd wtykowych projektuje się jako podtynkowe przewodem YDYżo 3x2,5mm² 450/750V z zabezpieczeniami 16A. Zabezpieczenia obwodów gniazd wyłącznikami nadprądowymi oraz zbiorczo różnicowoprądowymi w projektowanych tablicach elektrycznych.

Rozmieszczenie gniazd wtykowych wykonano w oparciu o ogólną aranżację wnętrza. Dokładna lokalizacja podana została na rysunkach.

1.12. Instalacje gniazd 3x230/400V siłowych.

Dla zasilania przenośnych urządzeń 3-fazowych projektuje się montaż gniazd 3x230/400V w garażu i w warsztacie. Gniazda natynkowe w wykonaniu szczelnym IP44.

Obwody gniazd 3-fazowych projektuje się jako natynkowe w rurkach przewodem YDYżo 5x2,5mm² 450/750V z zabezpieczeniami 16A. Zabezpieczenia obwodów gniazd wyłącznikami różnicowonadprądowymi w projektowanych tablicach elektrycznych.

Rozmieszczenie gniazd wykonano w oparciu o ogólną aranżację wnętrza. Dokładna lokalizacja podana została na rysunkach.

1.13. Syrena alarmowa.

Dla budynku remizy zaprojektowano montaż silnikowej syreny alarmowej, do której należy doprowadzić 3-fazowy obwód zasilający z tablicy TR (agregat). Lokalizacja syreny na projektowanej wieży, lokalizacja przycisków wyzwalających na zewnątrz i wewnątrz budynku przy bramach wjazdowych do garażu. Szczegóły połączeń i lokalizację przedstawiono na schemacie zasilania i na rzutach.

1.14. Instalacja wentylacji.

Dla zasilania urządzeń branży wentylacji zaprojektowano obwody zasilające z rozdzielnic TR zgodnie z wytycznymi branżowymi. Wentylatory łazienkowe zasilają z lokalnego obwodu oświetlenia.

1.15. Przyłącze i instalacje teleinformatyczne.

Na potrzeby instalacji okablowania strukturalnego w budynku remizy oraz w budynku usługowym projektuje się osobne szafki teletechniczne GPD. R i GPD.U (główny punkt dystrybucyjny), do których należy doprowadzić przyłącza teletechniczne dla wprowadzenia operatora telefonicznego i internetowego. Projektowane szafki teletechniczne – systemowe 19", wiszące, wielkości 15U, z transparentnymi drzwiami zamykanymi na zamek systemowy. W proj. szafkach zostaną zamontowane urządzenia aktywne oraz

osprzęt kablowy. Z szafek wyprowadzić projektowane obwody teleinformatyczne. Zasilanie szafek z lokalnych gniazd 230V. Każdą projektowaną szafkę dodatkowo wyposażać w:

- systemową listwę zasilającą
- panele krosowe 24xRJ kat.6
- panel telefoniczny 25 portowy
- przełącznik 24 portowy, 1000Mbps

Projektuje się gniazda końcowe RJ45 teleinformatyczne i telefoniczne. Obwody wyprowadzić z szaf teletechnicznych GPD.X i układać do przedmiotowych pomieszczeń. Dla każdego proj. obwodu pozostawić w szafce rezerwę długości po 1m dla możliwości swobodnego zakończenia na panelu krosowym. W pomieszczeniach obwody układać nad stropem podwieszonym lub w rurkach instalacyjnych RKGL/RKGS do puszek punktów końcowych. Obwody wykonać przewodem teleinformatycznym FTP 4x2x0,5 kat.6.

1.16. Instalacje słaboprądowe.

W zakresie niniejszego projektu zaprojektowano odpowiednią rezerwę obwodów zasilających dla instalacji słaboprądowych takich jak system sygnalizacji włamania i napadu, instalacja telewizji CCTV itp. Opracowanie nie określa szczegółowych rozwiązań, typów i producentów danych instalacji. Instalacje mają być wykonane wg wytycznych producenta i standardów użytkownika.

1.17. Instalacja ochrony przeciwporażeniowej.

Ochrona podstawowa (przy dotyku bezpośrednim) zrealizowana będzie przez zastosowanie izolowania części czynnych.

Ochrona przy uszkodzeniu (przy dotyku pośrednim) zrealizowana będzie poprzez zainstalowanie urządzeń samoczynnego wyłączenia w przypadku przekroczenia wartości napięcia dotykowego bezpiecznego w czasie do 0,4 s.

Ochrona uzupełniająca zrealizowana będzie przez zastosowanie we wszystkich obwodach zabezpieczeń różnicowoprądowych o znamionowym prądzie różnicowym 30mA.

1.18. Instalacja uziemienia.

Instalacja uziemiająca zostanie zrealizowana poprzez wykonanie dla każdego budynku uziomów poziomych. Do instalacji uziemiającej zostaną podłączone główne szyny wyrównawcze w obu budynkach oraz zwody instalacji odgromowej poprzez złącza probiercze.

1.19. Instalacja połączeń wyrównawczych.

Dla uniemożliwienia występowania ewentualnych różnic potencjału na nieelektrycznych instalacjach w każdym budynku zaprojektowano wykonanie instalacji połączeń wyrównawczych. Przy tablicach TR i TU przewiduje się montaż systemowych głównych szyn wyrównawczych GSW. Szynę GSW należy połączyć z uziomem danego budynku. Do szyny przyłączać za pomocą przewodów giętkich i objemek wszystkie przewodzące elementy i urządzenia instalacji elektrycznych i nieelektrycznych.

Bezwzględnie należy wykonać połączenia wyrównawcze dla przewodzących urządzeń instalacji elektrycznych, tzn. metalowych korytek instalacyjnych, rur przepustowych i wszystkich elektrycznych tablic rozdzielczych z obudowami wykonanymi z metalu. Wszystkie połączenia wyrównawcze winny być oznakowane kolorem żółto-zielonym:

- szyna wyrównawcza malowana lakierem na żółto-zielono
- przewody wyrównawcze w izolacji żółto-zielonej

1.20. Instalacja odgromowa.

Dla ochrony ludzi, urządzeń, budynku i instalacji przed skutkami wyładowań atmosferycznych zaprojektowana została instalacja odgromowa. Projektuje się ochronę w postaci zwodów poziomych. Przewody odprowadzające wykonać drutem Fe/Zn Ø8mm. Od złączy kontrolnych wykonać połączenia bednarką Fe/Zn 30x4mm z uziomem. Wszystkie połączenia wykonywać przez spawanie i zabezpieczyć przed korozją.

1.21. Instalacja ochrony przepięciowej.

Ochrona przepięciowa dla obwodów zasilających realizowana będzie projektowanymi ogranicznikami przepięć klasy I+II zainstalowanymi w tablicach rozdzielczych TR i TU.

1.22. Uwagi końcowe

- Całość prac objętych powyższym opracowaniem należy wykonać zgodnie z projektem, obowiązującymi normami oraz przepisami bezpieczeństwa pracy.
- Wszystkie wykonywane prace oraz proponowane materiały winny odpowiadać Polskim Normom i posiadać stosowną deklarację zgodności lub posiadać znak CE i deklarację zgodności z normami zharmonizowanymi oraz posiadać niezbędne atesty tak, aby spełniać obowiązujące przepisy.
- Rysunki i część opisowa są elementami wzajemnie uzupełniającymi się. Wszystkie elementy ujęte w części opisowej a nie pokazane na rysunkach oraz pokazane na rysunkach a nie ujęte specyfikacją winny być traktowane jakby były ujęte w obu.
- Wykonawca jest zobowiązany do wykonania kompletnego przedmiotu niniejszego opracowania.
- Wykonawca jest zobowiązany do zrealizowania wszystkich brakujących i pominiętych w niniejszym opracowaniu elementów wraz z dostarczeniem koniecznych materiałów i urządzeń dla kompletnego wykonania przedmiotu opracowania i zapewnienia pełnej jego funkcjonalności.
- Za kompletne opracowanie stanowiące podstawę wyceny należy przyjąć wszystko co zostało narysowane, opisane oraz nieujęte, a konieczne do prawidłowego wykonania i funkcjonowania obiektu.
- Do zakresu prac Wykonawcy każdorazowo wchodzi próby urządzeń i instalacji w/g obowiązujących norm i przepisów oraz protokolarny odbiór w obecności wskazanego przez Inwestora przedstawiciela.
- Do wykonanych prac Wykonawca winien załączyć również deklarację kompletności wykonanych prac oraz zgodności z projektem i niniejszą specyfikacją.

2. OBLICZENIA TECHNICZNE

2.1. Bilans mocy, dobór zabezpieczeń i kabli.

	U_N	P_i	k_j	P_s	I_B	I_z	S	I_z	R_{z0}	$dł.$ $kabla$	R_L	X_L	ΔU	I_{NB}	$ch-ka$	$I_2 = k \cdot I_{NB}$	$1,45 I_z$
	V	kW		kW	A		mm ²	A	Ω/km	m	Ω	Ω	%	A		A	A
TR	400	27,0	0,6	16,2	25,1	5	16	96	1,15	10	0,012	0,001	0,12	63	przeciąż.	91,4	139,2
TR (AGREGAT)	400	15,0	0,7	10,0	15,5	5	16	96	1,15	5	0,006	0,001	0,04	63	przeciąż.	91,4	139,2
TU	400	11,3	0,6	6,8	10,5	5	16	96	1,15	40	0,046	0,004	0,19	63	przeciąż.	91,4	139,2
SUMA SP	400	53,3	0,7	35,0	54,3	4	16	98	1,15	40	0,046	0,004	1,01	63	przeciąż.	91,4	142,1

2.2. Ochrona przeciwporażeniowa

Dla zapewnienia szybkiego wyłączenia powinno być spełnione wymaganie: $Z_s \cdot I_a < U_0$; $Z_s \approx R_L$

gdzie: Z_s – impedancja pętli zwarcia

U_0 – wartość napięcia sieci względem ziemi

I_a – prąd zapewniający zadziałanie urządzenia ochronnego w odpowiednim czasie

Po wykonaniu instalacji zmierzona impedancja pętli zwarciorowej nie powinna przekroczyć:

- a) dla obwodów oświetlenia – zabezpieczenie B10, $t_{wyl}=0,4s$ $I_{amax}=48A$

$$Z_s = \frac{230}{48} < 4,79\Omega$$

- b) dla obwodów gniazd wtykowych – zabezpieczenie B13, $t_{wyl}=0,4s$ $I_{amax}=63,7A$

$$Z_s = \frac{230}{63,7} < 3,61\Omega$$

- c) dla obwodów gniazd wtykowych – zabezpieczenie B16, $t_{wyl}=0,4s$ $I_{amax}=77A$

$$Z_s = \frac{230}{77} < 2,99\Omega$$

	R_{k1min}	X_{k1min}	R_{k3max}	X_{k3max}	Z_{k1min}	I_{k1}	Z_{k3max}	I_{k3}	I_{nb}	I_a (5s)	$Z_{k1min} \cdot I_a$ <230	Ochrona zachowana
	[Ω]	[Ω]	[Ω]	[Ω]	[Ω]	A	[Ω]	A	A	A		
TR	0,1838	0,0326	0,0987	0,0326	0,1866	1170,7	0,1039	2222,4	63	228,3	42,6	Tak
TR (AGREGAT)	0,1695	0,0321	0,0929	0,0321	0,1725	1266,5	0,0983	2349,2	63	228,3	39,4	Tak
TU	0,2693	0,0356	0,1332	0,0356	0,2717	804,3	0,1378	1675,4	63	228,3	62,0	Tak
SUMA SP	0,1552	0,0316	0,0872	0,0316	0,1584	1379,2	0,0927	2490,7	63	228,3	36,2	Tak

Opracowanie:
mgr inż. Paulina Horwacik

Projektował:
inż. Antoni Słaboń